

Møtedato: 22. november 2017
Arkivnr.:

Saksbeh/tlf:
Haug/Rolandsen, 75 51 29 00

Sted/Dato:
Bodø, 15.11.2017

Styresak 129-2017 Universitetssykehuset Nord-Norge Narvik - lånesøknad til Helse- og omsorgsdepartementet og kvalitetssikring av konseptrapport

Saksdokumentene var ettersendt.

Formål

I denne styresaken inviteres styret i Helse Nord RHF til å *foreløpig* godkjenne konsept for *Universitetssykehuset Nord-Norge Nye Narvik sykehus* med kostnadsramme på inntil 2.270 mill. kroner P50¹ (2022-kroner) og 2.680 mill. kroner P85² (2022-kroner).

I tillegg tilrår adm. direktør at det søkes om lån på 70 % av P50-rammen fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Punkt 1-3 i saken er sammenfallende med styresak 95/17 i Universitetssykehuset Nord-Norge HF.

Styret i Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN) behandler i styremøte 16. november 2017 sak 95/17 *Nye UNN Narvik Behandling etter kvalitetssikring etter konseptfase*. I styresaken legges frem forslag til vedtak som gjengitt nedenfor:

1. *Styret ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN) godkjenner rapport for kvalitetssikring av konseptfase Nye UNN Narvik og stadfester dermed gjeldende konsept.*
2. *Styret ber om at det utarbeides addendum til konseptrapporten og at den forelegges styret i første tertial 2018.*
3. *Styret vil behandle oppstart av forprosjekt etter at addendum til konseptrapport er forelagt for styregodkjenning.*
4. *Styret ber om at det forelegges en samsvarende styresak for styret i Helse Nord RHF og at styret i Helse Nord RHF godkjenner foreløpig konseptet med kostnadsramme på P50 med 2.270 mill. kroner og P85 ramme på 2.680 mill. kroner (2022). Endelig ramme besluttet etter at addendum er ferdigstilt.*

Endelig vedtak i styresak 95/17 (styremøte UNN) legges frem for styret i Helse Nord RHF ved møtestart 22. november 2017.

¹ P50: 50% sannsynlighet for at kostnadsestimat ikke overskrides, jf. AAEC (Association for the advancement for Engineering)

² P85: 85% sannsynlighet for at kostnadsestimat ikke overskrides

1. Bakgrunn

Styret i UNN har tidligere behandlet konseptfaserapport for *Universitetssykehuset Nord-Norge Nye Narvik sykehus*, jf. *styresak 78-2010 Konseptrapport Nye UNN Narvik*.

Styret i Helse Nord RHF behandlet konseptfaserapporten i *styresak 35-2011 Universitetssykehuset Nord-Norge Narvik nybygg – konseptfaserapport* (styremøte 24. mars 2011).

Styret i Helse Nord RHF bekreftet vedtaket i *styresak 35-2011 i senere styresak 121-2011 Universitetssykehuset Nord-Norge Narvik nybygg, trinnvis utbygging - tillegg til konseptfaserapport* (styremøte 26. oktober 2011). Styret fattet følgende vedtak:

- 1. Styret i Helse Nord RHF slutter seg til vedtak fattet av styret i Universitetssykehuset Nord-Norge HF om å holde fast ved det integrerte konseptet for Nye UNN Narvik slik det ble vedtatt i Helse Nords styresak 35-2011 Universitetssykehuset Nord-Norge Narvik nybygg – konseptfaserapport.*
- 2. Styret anbefaler at Nye UNN Narvik bygges i ett trinn som forutsatt i konseptrapporten. Byggestart settes forsøksvis til 2018, og det legges til rette for at eksisterende anlegg på Sykehusaugen i Narvik drives frem til nybygg står ferdig. For å sikre forsvarlig fremdrift startes forprosjektet tre år før byggestart.*
- 3. Styret ber adm. direktør om å komme tilbake med en ny styresak som utreder muligheten for tidligere byggestart ved økt lånegrad.*
- 4. Oppstart av forprosjektet besluttet senere, tilpasset i tid i forhold til byggestart. Plan og budsjett for forprosjektet utarbeides av Universitetssykehuset Nord-Norge HF og legges frem for godkjenning av styret i Helse Nord RHF før oppstart.*
- 5. Styret ber om at adm. direktør sender konseptrapporten til Helse- og omsorgsdepartementet.*

Mellom styremøte 24. mars 2011 (styresak 35-2011) og styremøte 26. oktober 2011 (styresak 121-2011) ble det gjort utredning om effekt av å dele gjennomføringen i to deler, somatisk og psykiatrisk del for om mulig forsere etableringen av nytt somatisk sykehus. Dette ble forkastet i styrets vedtak i styresak 121-2011 på grunn av økonomisk usikkerhet omkring en delt modell. Istedenfor dette ble det iverksatt arbeid med å gjennomføre nødvendige tiltak på eksisterende sykehusbygg i Narvik for å opprettholde forsvarlig drift inntil nytt bygg kunne stå ferdig. Kostnaden ved dette ble omkring 230 mill. kroner.

Planlagt byggestart har senere blitt satt til 2019 i Helse Nords investeringsplan.

Høsten 2017 har tomten på Furumoen blitt ervervet fra LKAB, og det har vært inngått avtale med Holte Consulting om kvalitetssikring av konseptfaserapport (KSK). Deres endelige rapport forelå 20. oktober 2017.

Denne rapporten har vært behandlet i styringsgruppen for *Universitetssykehuset Nord-Norge Nye Narvik sykehus* 23. oktober 2017. Rapporten peker på konkrete forbedringspunkter i konseptrapporten, og noe usikkerhet omkring endringer som har opptrådt i perioden fra konseptrapporten og skisseprosjektet ble utarbeidet. Rapporten behandler også hvordan den økonomiske rammen er endret ut fra tre faktorer: prisstigning, konkret kostnad til vei, tunnel og tomt, samt usikkerhet.

Styringsgruppen har godkjent rapporten og dens innhold, og den har vurdert de forslag som fremkommer i rapporten og bedt om at den forelegges styret i UNN og Helse Nord RHF, sammen med en beskrivelse om hvordan rapportens forbedringsforslag vil bli fulgt opp.

2. Formål

Denne saken vil presentere KSK-rapport for *Universitetssykehuset Nord-Norge Nye Narvik sykehus* og synliggjøre at det på bakgrunn av rapporten er hensiktsmessig å gå videre til forprosjekt, gitt at det utarbeides et supplerende tilleggsdokument til konseptrapporten som behandler de forbedringsforslag som fremkommer i rapporten.

3. Saksutredning

Konseptfaserapport for *Universitetssykehuset Nord-Norge Nye Narvik sykehus* ble utarbeidet av Sintef Helse på oppdrag fra Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN) i perioden 2009-2010.

Skisseprosjektet ble utarbeidet av Arkitema Architects, Borealis Arkitekter AS og Moe Norge AS. Rapporten ble styrebehandlet i UNN-styret og styret i Helse Nord RHF i 2010 og 2011 med fastsatt oppstart i 2018. Dette ble senere revidert til byggestart i 2019.

Forut før byggestart må det i tråd med *Tidligfaseveileder for sykehusplanlegging (2012- og 2017-versjon)* gjennomføres KSK av konseptrapport og påfølgende forprosjekt. Etter KSK skal det ifølge veilederen gjøres beslutning om konseptvalg. Konseptrapporten og den eksterne kvalitetssikringen (KSK) skal også være grunnlag for lånesøknad til Helse- og omsorgsdepartementet, og eventuell godkjenning etter spesialisthelsetjenesteloven.

Figur 1: Faseinndeling store byggeprosjekt, jfr. tidligfaseveileder for sykehus

KSK-rapporten konkluderer med at det integrerte konseptet som er beskrevet i konseptrapporten er godt forankret i helseforetaket og Narvik kommune, og med stor sannsynlighet er et riktig konseptvalg. Holte Consulting anbefaler likevel at det gjennomføres kartlegging og konsekvensutredning av hvilke forutsetninger for driften som kan ha endret seg, siden rapporten ble utarbeidet i 2010. I tillegg peker KSK på en del forbedringer av rapporten som er konsekvens av tydeligere krav i reviderte tidligfaseveiledere siden 2012.

Følgende aktiviteter anbefales gjennomført:

1. Oppdatere styrende dokumenter, spesielt med hensyn til målhierarki og dimensjoneringsgrunnlag
2. Analysere om konsekvenser av endrede forutsetninger kan ivaretas innenfor rammene av eksisterende skisseprosjekt, inkludert endringer i samhandling med kommunehelsetjenesten
3. Oppdatere økonomiske kalkyler og bærekraft
4. Presisere gevinstoversikt
5. Definere mandat for forprosjektfase

Prosjektledelsen vil gjennomføre følgende tiltak i forhold til punktene og presentere dette i supplerende tilleggsdokument til konseptrapport:

1. Utarbeide oppdatert målhierarki med tydelige og operasjonelle mål som står tydelig i sammenheng med helseforetakets overordnede målsetninger som er definert i utviklingsplanen. Vise hvordan dimensjoneringsgrunnlag har utviklet seg fra 2010 frem til dagens framskrivning for helseforetaket. Resultatet forankres i prosjektets styringsgruppe i møte 16. januar 2018.
2. Av disse aktivitetene er punkt 2 det mest ressurs- og tidskriske og innebærer en grundig kartlegging av pasientforløp i somatikk og psykiatri ved UNN Narvik og kommuner i opptaksområdet. Styringsgruppen har allerede iverksatt dette arbeidet med frist for ferdigstilling til styringsgruppemøte i mars 2018. Alle organisatoriske endringer som er vedtatt i helseforetaket, region eller på nasjonalt nivå er kartlagt og grovvurdert uten at det fremkommer behov for økte arealer. Det er imidlertid pekt på endringer fra døgn til dag som vil kunne gi forskyvninger i arealbruk og mulig rokeringer av innbyrdes plassering av funksjoner innenfor det godkjente skisseprosjektet. Denne grovvurderingen er behandlet i styringsgruppen for prosjektet i sak 16/2017. Dette arbeidet vil representere oppstart og deler av organisasjonsutviklingsprosjektet som vil følge prosjektet videre gjennom forprosjekt og gjennomføringsfase.
3. I KSK-rapporten er det utarbeidet en ny kostnads kalkyle som ivaretar prisstigning, tomtekjøp og nytt estimat for vei og tunnel kostnad. Denne konkluderer med en kostnadsøkning fra 2010 på 647 mill. kroner, og innebærer en S-kurve, der P50 kostnaden ender på 2.270 mill. kroner og P85 på 2.680 mill. kroner inkludert prisstigning frem til ferdigstilling i 2022. Helseforetaket har startet med å oppdatere bærekraft- og finansieringsanalyse for denne kalkylen. Resultat legges frem for styringsgruppen i januar 2018.
4. Det vil bli gjennomført gevinstberegninger på klinikknivå i forbindelse med arbeidet. Resultater legges frem for styringsgruppen i januar 2018.

5. Mandat og program for forprosjektfasen vil bli utarbeidet i henhold til *Tidligfaseveileder for sykehusplanlegging (2017)* i perioden til januar 2018 og godkjennes av styringsgruppen for prosjektet.

I forbindelse med arbeidet med helseforetakets utviklingsplan er det utarbeidet oppdatert dimensjoneringsgrunnlag som legges til grunn for det supplerende tilleggsdokumentet, i tillegg er arbeid med ny bærekraftsanalyse satt i gang. Sammen med øvrige aktiviteter skal dette fullføres innen utgangen av 2017. anbefalte aktiviteter i KSK vil danne grunnlag for innholdet i det supplerende tilleggsdokumentet som vil bli lagt frem for styret våren 2018.

Bærekraftanalyse UNN HF	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Sum inntekter	7 233	7 239	7 230	7 259	7 247	7 235	7 223	7 211
Sum driftskostnader ekskl. avskrivninger	7 015	7 099	7 159	7 219	7 279	7 339	7 400	7 461
Sum avskrivninger	226	280	293	306	329	405	393	405
Netto rentekostnader	27	25	22	22	24	58	54	52
Totale kostnader	7 270	7 404	7 474	7 547	7 632	7 802	7 848	7 918
Regnskapsmessige resultat (før tiltak)	-37	-165	-244	-287	-385	-567	-624	-706
Vedtatt resultatkrav fra RHF	40	40	40	40	40	40	40	40
Internt overskuddskrav UNN	60	60	60	60	60	60	60	60
Sum resultatkrav	100	100	100	100	100	100	100	100
Avvik fra resultatkrav (før tiltak)	-137	-265	-344	-387	-485	-667	-724	-806
Sum effekter tiltaksplan	137	137	137	137	137	137	137	137
Uløst omstilling etter tiltaksplan	0	-128	-207	-250	-348	-530	-587	-669
Årlig endring omstillingsutfordring	0	127	79	44	98	182	57	82
Årlig endring omstillingsutfordring inkl. korrigert Nye Narvik sykehus	0	128	80	45	101	242	57	82

Tabell 1 - Bærekraftanalyse UNN

Foreløpig oppdatert bærekraftanalyse viser at nye beregninger for *Universitetssykehuset Nord-Norge Nye Narvik sykehus* medfører høyere kostnader enn tidligere beregnet. Bærekraften baserer seg på P85 med en total kostnadsramme på 2.680 mill. kroner. Finanskostnadene, både økte rentekostnader og reduserte renteinntekter av egen likviditet, utgjør 28,8 mill. kroner. Avskrivningskostnadene øker med 38,2 mill. kroner årlig. Samlet sett betyr dette 67 mill. kroner i økte årlige kostnader. Foreløpige beregninger viser også at med 70 % lånefinansiering har UNN en likviditetsutfordring fra og med 2022.

(Anm.: Her avsluttes sammenfall med styresaken i *Universitetssykehuset Nord-Norge HF.*)

Sammenheng med langsiktig plan

Ved siste rullering av langsiktig investeringsplan (jf. *styresak 54-2017 Plan 2018-2021 - inkl. rullering av investeringsplanen 2018-2025 - styremøte 23. mai 2017*) heter det: *I styresak 35-2011 Universitetssykehuset Nord-Norge Narvik nybygg – konseptfaserapport (styremøte 23. mars 2011) ble det fastsatt en investeringsramme på 1,690 mrd. kroner, og investeringsplanen oppdateres i tråd med dette.*

Kalkylen inneholdt ikke lønns- og prisstigning i byggeperioden, og heller ikke kostnader til byggelånsrenter. Det er ikke innhentet nye enhetspriser for de nye funksjonene, bare indeksregulering av nøkkeltall fra 2010. Forutsetningene for indikasjon av investeringsbehov er:

- Statistisk sentralbyrå *Byggjekostnadsindeks 2010- Q4 2017*: + 21%
- Estimert 4 års byggetid, med forventet prisstigning på 2,7 % p.a.
- Byggelånsrente: 4 % p.a.

I KSK-rapporten er kostnadsestimat oppdatert til forventet prisnivå i 2022. Ved neste års rullering av langsiktig investeringsplan må P50-estimatet økes med 600 mill. kroner. Av dette utgjør vei/tunnel ca. 64 mill. kroner, og byggelånsrenter ca. 113. mill. kroner. Forventet kostnad (P50) er ca. 82.000 kroner/m² (2022-kroner).

Styret har vedtatt at byggeprosjektene i Hammerfest og Narvik skal prioriteres foran f. eks. utviklingsprosjektet psykiatri v/Åsgård.

Medvirkning

Saken er forelagt ansattes organisasjoner og vernetjenesten, arbeidsmiljøutvalget og brukerutvalgets arbeidsutvalg i ordinære drøftingsmøter i Universitetssykehuset Nord-Norge HF i uke 44-2017. Samtlige fora sluttet seg til at saken fremmes for styret til behandling. Protokoller/referater fra møtene er utrykte vedlegg til denne sak.

Siden dette er en *foreløpig* godkjenning av konsept og kostnadsramme, er det avtalt med konserntillitsvalgte og -verneombud i Helse Nord RHF at saken drøftes formelt, før oppstart av forprosjektet behandles (og ev. besluttes) av styret i Helse Nord RHF (våren 2018), jf. *sak 117-2017 Eventuelt*, sak b (samarbeidsmøte 14. november 2017).

Adm. direktørs vurdering

Adm. direktør er tilfreds med at evalueringsrapporten av konseptfaserapporten for *Universitetssykehuset Nord-Norge Nye Narvik sykehus* viser at det er utført et solid arbeid med utarbeiding av konsept og skisseprosjekt for nytt lokalsykehus med integrert psykiatri, somatikk og kommunale helsetjenester i Narvik.

Nytt bygg, med ny og moderne samhandling mellom flere aktører i Narvik, har høy prioritet. Det er derfor oppløftende at styret nå presenteres for en KSK-rapport som gir mulighet for å fortsette prosjektet i henhold til tidsplan. Det er ikke uventet at en rapport som er syv år gammel må oppdateres på noen punkter.

Omfanget av anbefalinger (jf. pkt. 3) er håndterbart, og planlegges lagt frem som et supplerende tilleggsdokument til KSK-rapporten våren 2018 for endelig godkjenning.

Arbeidet med det supplerende tilleggsdokumentet vil redusere usikkerheten noe og kan påvirke resultatet av en ny usikkerhetsanalyse. Adm. direktør mener at kostnadsoverslaget er robust, og tilrår at styret i Helse Nord RHF med bakgrunn i herværende KSK-rapport, sender søknad om 70 % lånefinansiering av P50-rammen innen 15. desember 2017.

Alternativ fremdrift er å avvente til behandling av det supplerende tilleggsdokumentet til KSK-rapporten. Konsekvensen vil i så fall være at lånesøknad utsettes ett år.

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Helse Nord RHF godkjenner rapporten for kvalitetssikring av konseptfase for *Universitetssykehuset Nord-Norge Nye Narvik sykehus* og stadfester dermed gjeldende konsept.
2. Styret ber adm. direktør om å oppdatere langsiktig investeringsplan i tråd med oppdatert kostnadsramme for P50 på inntil 2.270 mill. kroner og P85 på inntil 2.680 mill. kroner (2022-kroner).
3. Styret ber adm. direktør om å se til at anbefalingene fra rapporten følges opp, og legges frem som et supplerende tilleggsdokument til KSK-rapporten våren 2018 som grunnlag for endelig beslutning om oppstart av forprosjekt for *Universitetssykehuset Nord-Norge Nye Narvik sykehus*.
4. Styret forutsetter at beslutningssaken redegjør for eventuelle utsettelse av andre investeringer som følge av nytt kostnadsestimat for *Universitetssykehuset Nord-Norge Nye Narvik sykehus*.
5. På denne bakgrunnen ber styret adm. direktør om å sende søknad om 70 % lånefinansiering av P50-rammen for *Universitetssykehuset Nord-Norge Nye Narvik sykehus* innen 15. desember 2017.

Bodø, den 15. november 2017

Lars Vorland
Adm. direktør

Trykte vedlegg:

Universitetssykehuset Nord-Norge Nye Narvik sykehus - KSK-rapport

Vedlegget er publisert på Helse Nord RHF's nettsted - se her:

[*Styremøte i Helse Nord RHF 22. november 2017*](#)

Utrykte vedlegg:

1. UNN HF Styresak 95/2017 Nye UNN Narvik Behandling etter kvalitetssikring etter konseptfase
2. Konseptfaserapport Nye UNN Narvik
3. Skisseprosjekt Nye UNN Narvik
4. Sakspapirer og referat fra Styringsgruppemøte 3.2017 for Nye UNN Narvik, inkludert sak 16/2017
5. UNN HF Møtereferat BAU 2017 10 30
6. UNN HF Protokoll drøftingsmøte til styremøte 16.11.2017

Utrykte vedlegg oversendes på forespørsel.